EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 2. 3. 2021
COM(2021) 94 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

podľa článku 77 služobného poriadku úradníkov

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

podľa článku 77 služobného poriadku úradníkov

PRÁVNY ZÁKLAD

V článku 77 služobného poriadku naposledy zmeneného v roku 2013[1] sa stanovuje, že od 1. januára 2014 sa každých päť rokov vykoná prehodnotenie veku odchodu do dôchodku na základe správy, ktorú Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade. V správe sa posúdi predovšetkým vývoj veku odchodu do dôchodku zamestnancov verejnej služby členských štátov a vývoj očakávanej dĺžky života úradníkov inštitúcií.

Spoluzákonodarcovia okrem toho rozhodli, že v prípade potreby navrhne Komisia zmenu veku odchodu do dôchodku v súlade so závermi tejto správy, pričom osobitnú pozornosť venuje vývoju v členských štátoch.

Touto správou sa vykonáva uvedené ustanovenie najmä preskúmaním vývoja veku odchodu do dôchodku zamestnancov verejnej služby členských štátov a vývoja očakávanej dĺžky života úradníkov inštitúcií v rokoch 2014 až 2018.

1. ROZSAH SPRÁVY

Podľa článku 77 služobného poriadku by sa mal vývoj veku odchodu do dôchodku zamestnancov verejnej služby členských štátov a vývoj očakávanej dĺžky života úradníkov inštitúcií prehodnotiť každých päť rokov, čím sa poskytne referenčné obdobie piatich rokov medzi 1. januárom 2014 a 31. decembrom 2018 pre túto správu.

Spoluzákonodarcovia vymedzili vecnú pôsobnosť, ktorá zahŕňa vývoj veku odchodu do dôchodku zamestnancov verejnej služby členských štátov aj vývoj očakávanej dĺžky života úradníkov inštitúcií. Okrem toho sa spresnilo, že pri posudzovaní možnosti zmeny veku odchodu do dôchodku by Komisia mala venovať osobitnú pozornosť vývoju v členských štátoch.

Po vystúpení Spojeného kráľovstva z Európskej únie 1. februára 2020 nie sú oznámené žiadne údaje týkajúce sa Spojeného kráľovstva. Analýza uvedená v správe bude teda slúžiť ako základ pre budúce opatrenia. Preto aj keď v plnej miere uznávame skutočnosť, že počas referenčného obdobia bolo Spojené kráľovstvo členským štátom, nezdá sa v tejto fáze vhodné zahrnúť údaje týkajúce sa situácie v Spojenom kráľovstve.

2. PODKLADOVÉ INFORMÁCIE

2.1. Zber údajov

Eurostat požiadal odborníkov z členských štátov, aby každoročne poskytovali údaje v rámci pracovnej skupiny pre článok 83 služobného poriadku. Táto skupina je príslušná v spolupráci s Eurostatom riešiť akékoľvek otázky týkajúce sa metodiky vykonávania prílohy XII služobného poriadku.

S cieľom splniť si oznamovaciu povinnosť a v súlade s článkom 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii Európska komisia požiadala delegátov členských štátov v pracovnej skupine pre článok 83, aby do konca roku 2019 poskytli údaje a potvrdili spoľahlivosť údajov týkajúcich sa ich príslušných systémov dôchodkového zabezpečenia pre verejnú službu. Týkalo sa to

[1] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 1023/2013 z 22. októbra 2013.

najmä platného veku odchodu do dôchodku počas referenčného obdobia a iných spôsobov fungovania systémov dôchodkového zabezpečenia.

2.2. Metodické aspekty

Porovnanie dôchodkových dávok medzi členskými štátmi je možné len do istej miery, pretože medzi systémami dôchodkového zabezpečenia existujú štrukturálne rozdiely. Najmä systémy pre zamestnancov ústrednej štátnej správy členských štátov sa nemusia vzťahovať na rovnaké obyvateľstvo, t. j. systémy v členských štátoch sa alternatívne vzťahujú na úradníkov ústrednej štátnej správy, všetkých štátnych zamestnancov vo verejnom sektore alebo zachytávajú pracujúce obyvateľstvo vo všeobecnosti spolu so štátnymi zamestnancami v ústredných štátnych správach.

Niektoré vnútroštátne systémy dôchodkového zabezpečenia okrem toho fungujú ako „systémy priebežného financovania“ (t. j. príspevky pracujúcich do dôchodkového systému sa rozdeľujú tým, ktorí sú na dôchodku) na rozdiel od systémov, v ktorých si zamestnanci prispievajú na svoje vlastné nadchádzajúce dôchodky. Niektoré vnútroštátne systémy navyše pri stanovovaní veku odchodu do dôchodku uplatňujú rodové rozdiely.

Ako potvrdzuje judikatúra súdov EÚ[2], systém dôchodkového zabezpečenia pre úradníkov EÚ je fiktívny (virtuálny) fond s definovanými dávkami, v ktorom sa z príspevkov zamestnancov financujú ich budúce dôchodky. Príspevky v skutočnosti pokrývajú náklady na dôchodkové práva za daný rok a žiadnym spôsobom nesúvisia s výdavkami na dôchodky za daný rok[3].

2.3. Definícia bežného veku odchodu do dôchodku

V článku 77 služobného poriadku sa uvádza vek odchodu do dôchodku, ktorý sa označuje aj ako bežný vek odchodu do dôchodku. Tento výraz zodpovedá veku, v ktorom zamestnanci EÚ automaticky odchádzajú do dôchodku bez finančnej sankcie. Bežný vek odchodu do dôchodku pre zamestnancov EÚ sa 1. januára 2014 zvýšil na 66 rokov pre zamestnancov prijatých od roku 2014. V prípade zamestnancov prijatých pred týmto dátumom sa uplatňujú prechodné ustanovenia.

Na bežný vek odchodu do dôchodku sa vzťahujú dve výnimky:

- Po prvé, zamestnanci môžu požiadať o predčasný odchod do dôchodku, t. j. odchod do dôchodku pred dosiahnutím bežného veku odchodu do dôchodku. Vek predčasného odchodu do dôchodku sa od 1. januára 2014 zvýšil na 58 rokov pre všetkých zamestnancov. Z predčasného odchodu do dôchodku vždy vyplýva značná peňažná sankcia[4].
- Po druhé, zamestnanci môžu na vlastnú žiadosť, a ak to menovací orgán pokladá za odôvodnené v záujme služby, pokračovať v práci až do veku 67 rokov. Zamestnanci môžu výnimočne pracovať do veku 70 rokov a v tom prípade odídu do dôchodku automaticky v posledný deň mesiaca, v ktorom dosiahnu tento vek.

3. VÝVOJ PRÍSLUŠNÉHO VEKU ODCHODU DO DÔCHODKU ZAMESTNANCOV ÚSTREDNEJ ŠTÁTNEJ SPRÁVY ČLENSKÝCH ŠTÁTOV

Nasledujúci graf zobrazuje vývoj bežného veku odchodu do dôchodku, minimálneho veku odchodu do dôchodku a maximálneho veku odchodu do dôchodku pre zamestnancov

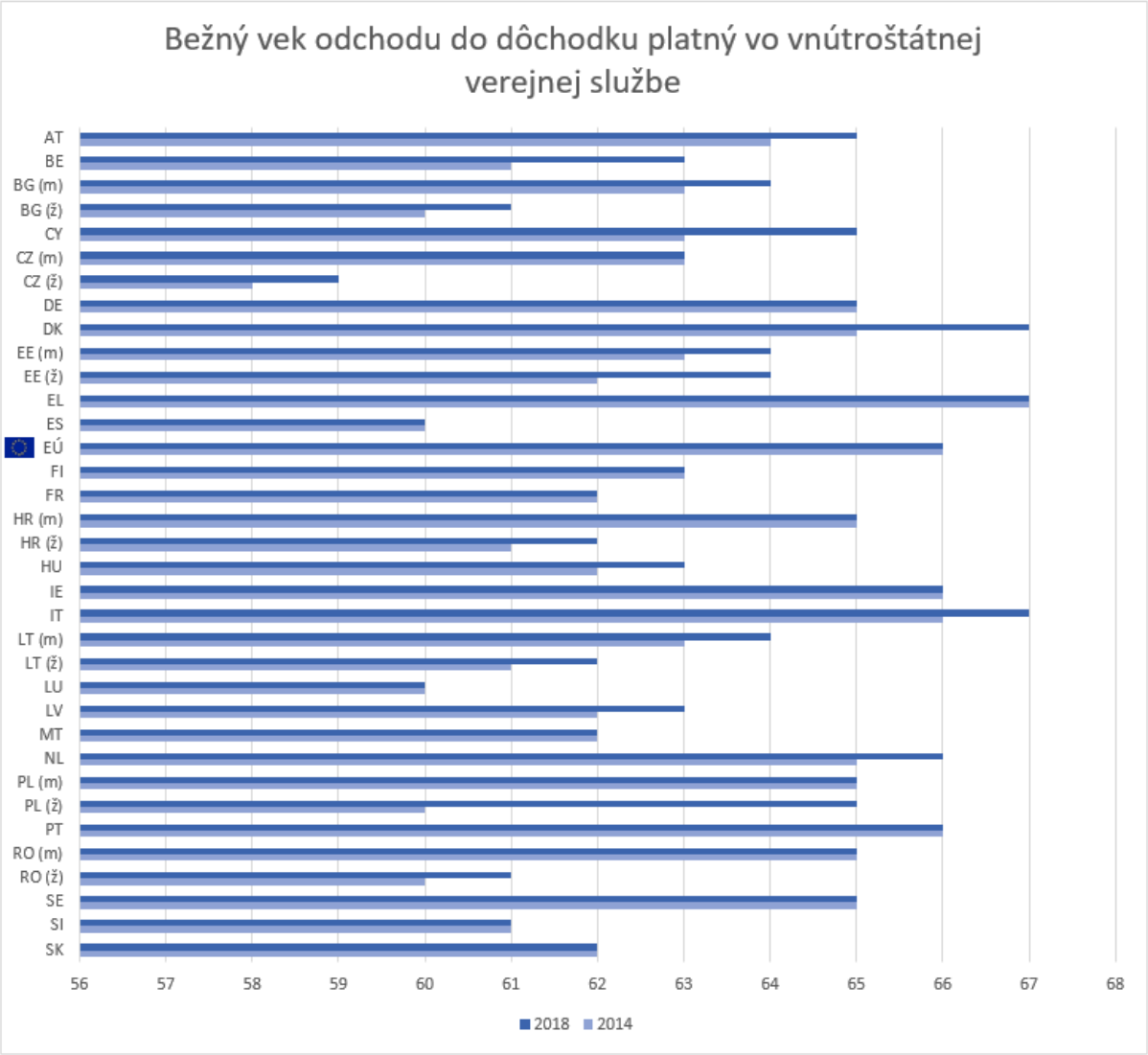
[2] Pozri najmä vec F-105/05 Wils/Parlament, bod 85 a vec T-439/09 Purvis/Parlament, bod 45.

[3] Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o uplatňovaní prílohy XII k služobnému poriadku, COM(2018) 829 final.

[4] Podľa článku 9 prílohy VIII služobného poriadku sa súvisiaci dôchodok ročne znižuje o 3,5 % rozdielu medzi bežným vekom a skutočným vekom odchodu do dôchodku.

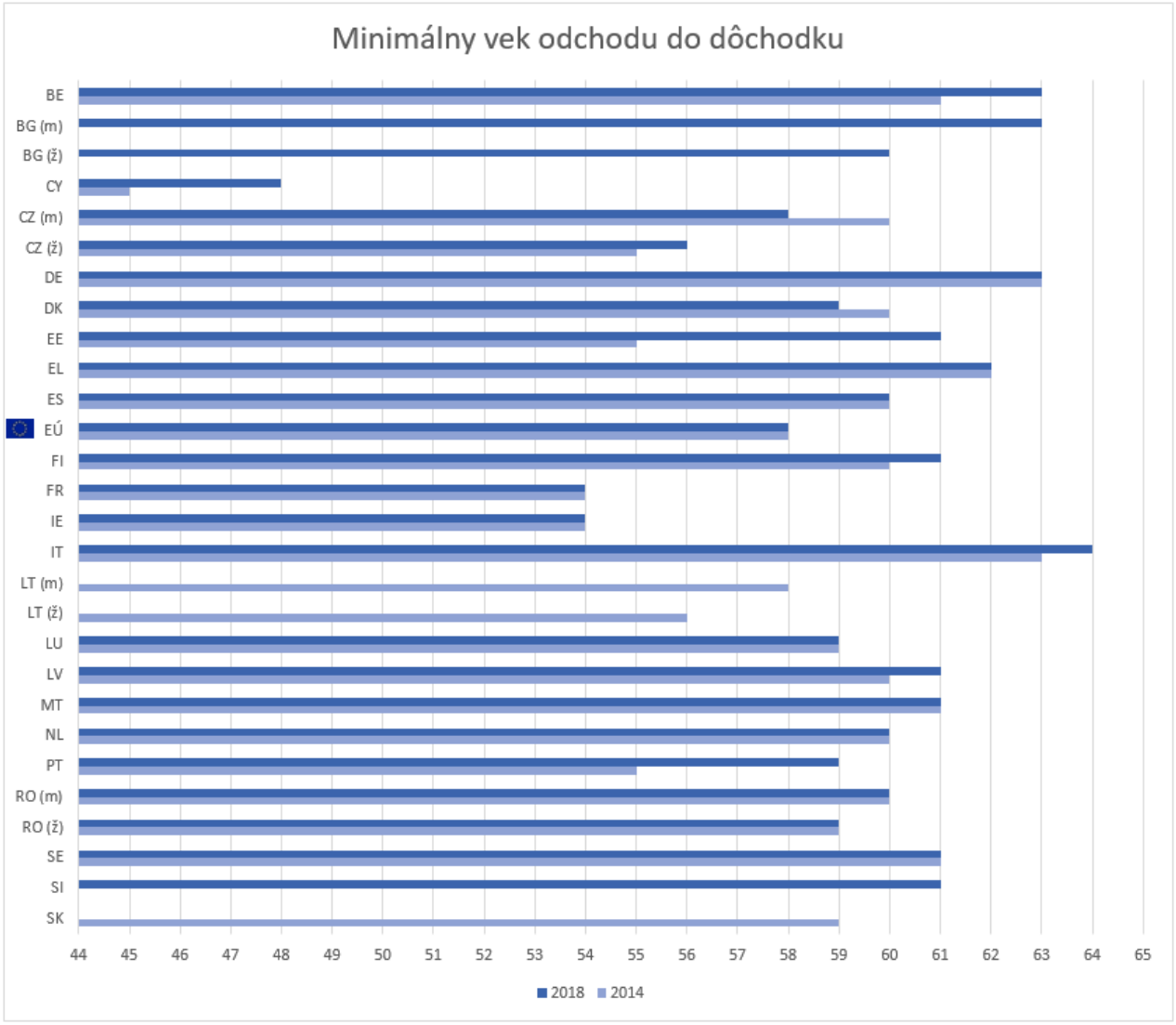
ústrednej štátnej správy členských štátov[5]. Členské štáty, ktoré nie sú uvedené v tabuľkách, buď neposkytli Eurostatu údaje, alebo nemajú minimálny alebo maximálny vek odchodu do dôchodku.

3.1. Bežný vek odchodu do dôchodku v ústrednej štátnej správe členských štátov

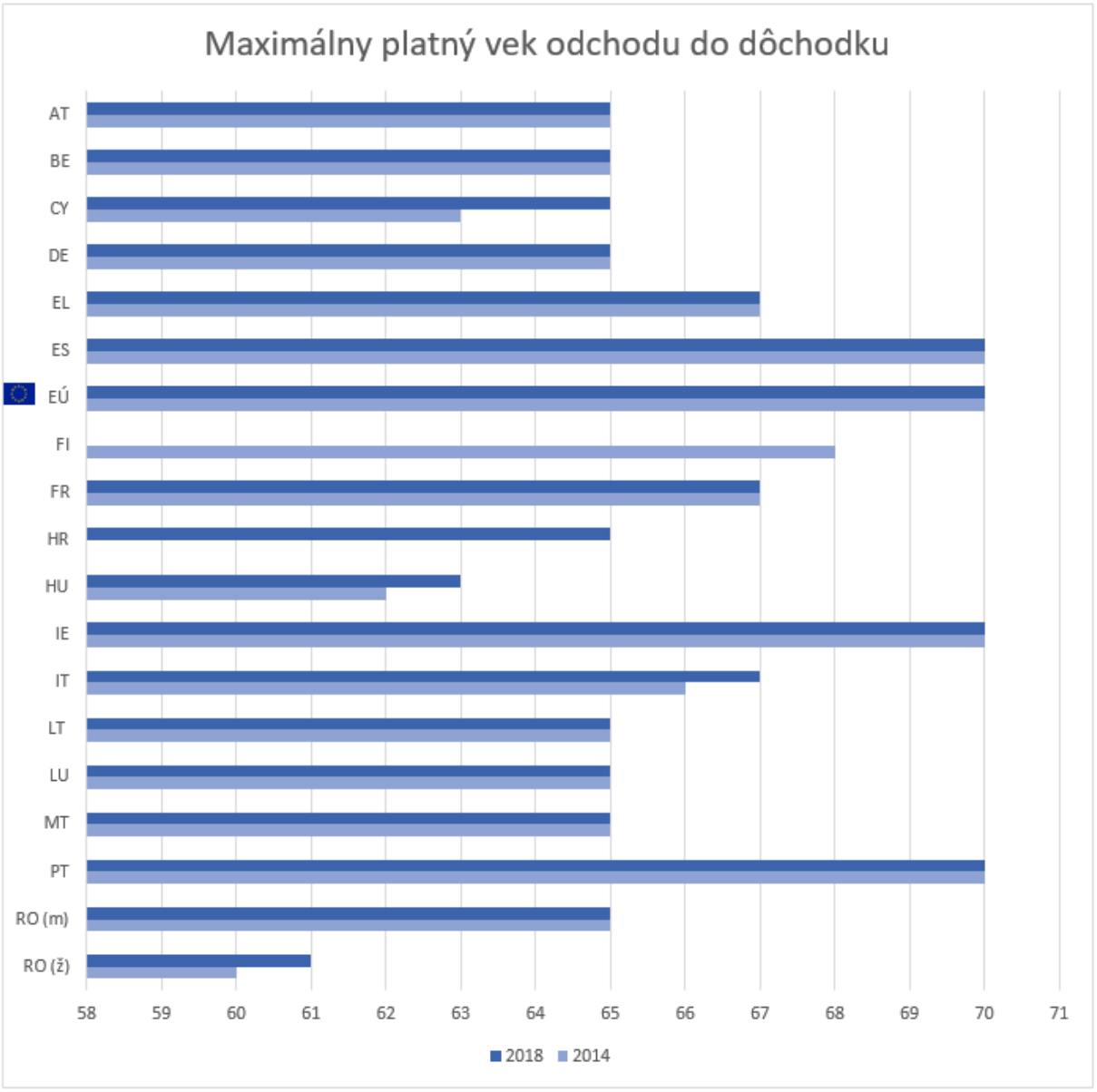

[5] V prípadoch, keď členské štáty poskytli údaje v zátvorkách (t. j. minimálny vek odchodu do dôchodku od 56 do 60 rokov), sa v grafoch uvádza najvyššia hodnota.

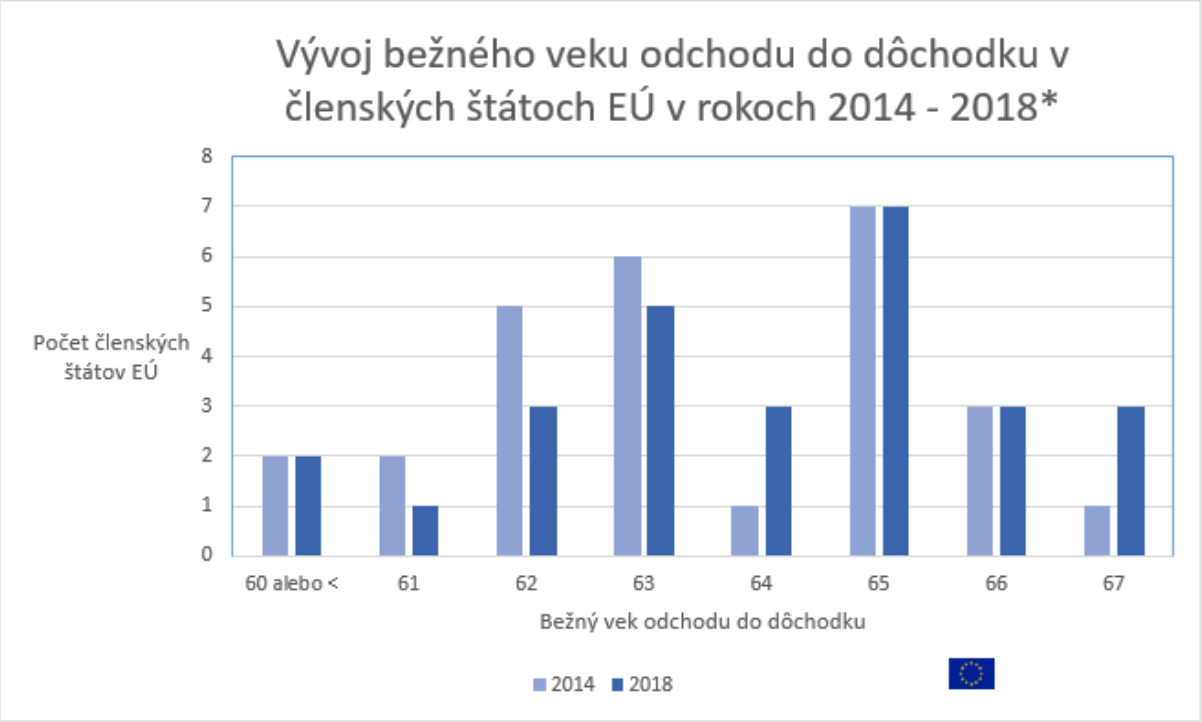
3.2. Minimálny vek odchodu do dôchodku

3.3. Maximálny vek odchodu do dôchodku

3.4. Posúdenie vývoja veku odchodu do dôchodku pre zamestnancov verejnej služby členských štátov

* *Táto tabuľka vychádza z údajov dostupných v tabuľke 3.2. V prípade krajín s diferencovaným vekom odchodu do dôchodku pre ženy a mužov sa najvyššia hodnota uvádza v predchádzajúcej tabuľke.*

V uvedených grafoch je znázornený vývoj minimálneho, bežného a maximálneho veku odchodu do dôchodku pre štátnych zamestnancov ústredných štátnych správ členských štátov EÚ v rokoch 2014 až 2018.

Možno si všimnúť odchýlky, keďže v niektorých členských štátoch nie je minimálny vek odchodu do dôchodku, zatiaľ čo v iných štátoch nie sú žiadne rozdiely medzi maximálnym vekom odchodu do dôchodku a bežným vekom odchodu do dôchodku zamestnancov ústrednej štátnej správy.

Vzhľadom k tomu, hoci tento zber údajov poskytuje užitočné ukazovatele, pokiaľ ide o prípustný vek odchodu do dôchodku platný v ústrednej štátnej správe členských štátov, k akémukoľvek porovnaniu treba pristupovať opatrne.

Z posúdenia v roku 2014 vyplýva, že v jednom členskom štáte bol bežný vek odchodu do dôchodku vyšší ako bežný vek odchodu do dôchodku vo výške 66 rokov pre zamestnancov EÚ rokov a bežný vek odchodu do dôchodku vo všetkých členských štátoch sa pohyboval od 58 do 67 rokov.

Z posúdenia v roku 2018 vyplýva, že v troch členských štátoch bol bežný vek odchodu do dôchodku vyšší ako bežný vek odchodu do dôchodku pre zamestnancov EÚ a bežný vek odchodu do dôchodku vo všetkých členských štátoch sa pohyboval od 59 do 67 rokov.

Na základe uvedeného sa dospelo k týmto zisteniam:

– Súčasný maximálny vek odchodu do dôchodku pre zamestnancov EÚ (70 rokov) zodpovedá najvyššej norme, ktorá sa uplatňuje v ústrednej štátnej správe členských štátov.

- Súčasný minimálny vek odchodu do dôchodku pre zamestnancov EÚ (58 rokov) je nižší ako priemerný minimálny vek odchodu do dôchodku platný v ústrednej štátnej správe odpovedajúcich členských štátov (59,4 roka)[6].
- Po zvýšení bežného veku odchodu do dôchodku pre zamestnancov EÚ zo 60 na 66 rokov medzi rokmi 2004 a 2014 je možné v členských štátoch pozorovať snahu o dobehnutie rozdielov.
- Počas referenčného obdobia je možné pozorovať pretrvávajúce rozdiely medzi členskými štátmi.
- V rokoch 2014 až 2018 sa priemerný bežný vek odchodu do dôchodku v odpovedajúcich členských štátoch zvýšil o menej ako jeden rok.
- V roku 2018 bol v 89 % odpovedajúcich členských štátov bežný vek odchodu do dôchodku rovnaký alebo nižší ako bežný vek odchodu do dôchodku zamestnancov EÚ.
- Od reformy z roku 2014 bežný vek odchodu do dôchodku platný pre štatutárnych zamestnancov podľa článku 77 služobného poriadku naďalej patrí medzi najvyššie platné vekové hranice v porovnaní s vekovými hranicami platnými pre ústrednú štátnu správu členských štátov.

4. VÝVOJ OČAKÁVANEJ DĹŽKY ŽIVOTA ÚRADNÍKOV INŠTITÚCIÍ

Posúdenie vývoja očakávanej dĺžky života zamestnancov inštitúcií EÚ je založené na demografických parametroch stanovených v prílohe XII služobného poriadku. Rovnaké parametre sa používajú pre ročné a päťročné poistno-matematické hodnotenie systému dôchodkového zabezpečenia pre úradníkov EÚ.

Eurostat každoročne zbiera tieto demografické parametre založené na pozorovaní základného súboru pozostávajúceho z účastníkov tohto systému, ktorý zahŕňa zamestnancov v aktívnej službe a dôchodcov. Informácie sa získavajú od inštitúcií a agentúr, ktorých zamestnanci sú členmi tohto systému.

Očakávaná dĺžka života úradníkov a ostatných zamestnancov inštitúcií sa konkrétne hodnotí na základe tabuľky očakávanej dĺžky života vypracovanej Eurostatom pre poistno-matematické hodnotenie systému dôchodkového zabezpečenia pre úradníkov EÚ. Tabuľka očakávanej dĺžky života zohľadňuje charakteristiky celého základného súboru členov tohto systému, vychádza teda zo základného súboru, ktorý sa v plnej miere vzťahuje na tento systém, čím sa predchádza skresľujúcemu účinku. Tabuľky očakávanej dĺžky života zohľadňujúce údaje o úmrtnosti sa aktualizujú každých päť rokov s cieľom zohľadniť aj najnovšie zistenia o úmrtnosti[7].

4.1. Metodické aspekty

Eurostat použil prognostické tabuľky očakávanej dĺžky života pre päťročné hodnotenia systému dôchodkového zabezpečenia pre úradníkov EÚ v roku 2013 a v roku 2018. Schválili ich externí poistní matematici menovaní podľa článku 13 ods. 2 prílohy XII služobného poriadku.

Prognostické tabuľky očakávanej dĺžky života zohľadňujú miery úmrtnosti v závislosti od veku a posudzovaného roku. Tieto tabuľky zohľadňujú očakávané budúce zmeny úmrtnosti

[6] Je potrebné pripomenúť, že od roku 2014 z predčasného odchodu do dôchodku vždy vyplýva značná peňažná sankcia, pretože súvisiaci dôchodok sa každoročne znižuje o 3,5 % rozdielu medzi bežným vekom a skutočným vekom odchodu do dôchodku.

[7] Článok 9 prílohy XII k služobnému poriadku.

tak, že berú do úvahy pozorované a plánované zmeny úmrtnosti pre vymedzené obyvateľstvo počas celého obdobia jeho života[8].

Použitie prognostických tabuliek očakávanej dĺžky života predstavuje najlepší poistno-matematický postup v porovnaní s používaním tabuliek očakávanej dĺžky života za dané obdobie, v ktorých sa používajú miery úmrtnosti z jedného roka (alebo skupiny rokov) a predpokladá sa, že tieto miery sa uplatňujú po zvyšok života osoby. Na rozdiel od prognostických tabuliek očakávanej dĺžky života sa v tabuľkách očakávanej dĺžky života za dané obdobie nezohľadňujú žiadne následné zmeny mier úmrtnosti[9]. Výsledkom zvolenej metodiky je preto výraznejší nárast očakávanej dĺžky života v porovnaní s prístupom založeným na tabuľkách očakávanej dĺžky života za dané obdobie.

Prognostické tabuľky očakávanej dĺžky života v EÚ (EU Life Tables – EULT), ktoré vytvoril Eurostat, zahŕňajú trend neustáleho nárastu očakávanej dĺžky života v časovom horizonte 20 rokov na základe vývoja úmrtnosti v systéme dôchodkového zabezpečenia pre základný súbor úradníkov EÚ. Táto tabuľka vychádza z pozorovania javov úmrtnosti členov systému dôchodkového zabezpečenia pre úradníkov EÚ, čím sa predchádza možným externým odchýlkam.

Použitie prognostickej tabuľky očakávanej dĺžky života zodpovedá najlepšiemu poistno-matematickému postupu. Táto očakávaná dĺžka života sa zohľadňuje v hodnotení systému dôchodkového zabezpečenia pre úradníkov EÚ. Na tomto základe sa každoročne upravuje sadzba príspevku do dôchodkového systému s cieľom zabezpečiť jeho rovnováhu.

4.2. Porovnanie očakávanej dĺžky života zamestnancov EÚ v roku 2013 a v roku 2018

Príslušné miery úmrtnosti sú rozdielne pre mužov a ženy. Následne sa samostatne vypočítajú poistno-matematické tabuľky očakávanej dĺžky života pre rok 2013 a rok 2018, čo je v súlade s najlepším poistno-matematickým postupom.

Muži

Vek	Očakávaná dĺžka života 2013	Očakávaná dĺžka života 2018	Nárast očakávanej dĺžky života (2014 – 2018)
18	65,7	65,8	0,078
19	64,8	64,8	0,078
20	63,8	63,8	0,078
21	62,8	62,9	0,078
22	61,8	61,9	0,078
23	60,8	60,9	0,078
24	59,8	59,9	0,078
25	58,8	58,9	0,078
26	57,9	57,9	0,078
27	56,9	57,0	0,078
28	55,9	56,0	0,078

Ženy

Vek	Očakávaná dĺžka života 2013	Očakávaná dĺžka života 2018	Nárast očakávanej dĺžky života (2014 – 2018)
18	67,8	68,3	0,559
19	66,8	67,3	0,559
20	65,8	66,3	0,559
21	64,8	65,4	0,559
22	63,8	64,4	0,559
23	62,8	63,4	0,559
24	61,8	62,4	0,559
25	60,8	61,4	0,559
26	59,8	60,4	0,559
27	58,9	59,4	0,559
28	57,9	58,4	0,560

[8] Napríklad očakávaná dĺžka života vo veku 65 rokov v roku 2018 by sa aktualizovala prostredníctvom použitia pozorovanej miery úmrtnosti pre vek 65 rokov v roku 2018 a očakávaných mier úmrtnosti pre vek 66 rokov v roku 2019, pre vek 67 rokov v roku 2020 atď., a tým by sa predvídali budúce zmeny vo vzorci úmrtnosti.

[9] Tabuľka očakávanej dĺžky života za dané obdobie je teda priemerný počet ďalších rokov, ktorých by sa osoba dožila, ak by po zvyšok jej života platila miera úmrtnosti špecifická pre daný vek v danej oblasti a v danom časovom období. Aj keď tieto tabuľky zohľadňujú skutočnosť, že úmrtnosť v priemere stúpa s vekom, nezohľadňujú vývoj úmrtnosti v čase. V tomto prípade sa predpokladá, že úmrtnosť v budúcnosti bude presne rovnaká ako pozorovaná úmrtnosť v súčasnosti.

29	54,9	55,0	0,078
30	53,9	54,0	0,078
31	52,9	53,0	0,078
32	51,9	52,0	0,078
33	51,0	51,0	0,078
34	50,0	50,1	0,078
35	49,0	49,1	0,078
36	48,0	48,1	0,078
37	47,0	47,1	0,078
38	46,0	46,1	0,078
39	45,1	45,1	0,079
40	44,1	44,2	0,079
41	43,1	43,2	0,079
42	42,1	42,2	0,079
43	41,2	41,2	0,079
44	40,2	40,3	0,080
45	39,2	39,3	0,081
46	38,3	38,3	0,082
47	37,3	37,4	0,083
48	36,3	36,4	0,084
49	35,4	35,5	0,086
50	34,4	34,5	0,087
51	33,5	33,6	0,090
52	32,5	32,6	0,092
53	31,6	31,7	0,096
54	30,6	30,7	0,100
55	29,7	29,8	0,105
56	28,8	28,9	0,112
57	27,8	28,0	0,120
58	26,9	27,0	0,129
59	26,0	26,1	0,138
60	25,1	25,2	0,146
61	24,2	24,3	0,155
62	23,3	23,5	0,163
63	22,4	22,6	0,172
64	21,5	21,7	0,179
65	20,7	20,8	0,184
66	19,8	20,0	0,183

29	56,9	57,4	0,560
30	55,9	56,4	0,560
31	54,9	55,5	0,560
32	53,9	54,5	0,560
33	52,9	53,5	0,560
34	51,9	52,5	0,560
35	50,9	51,5	0,560
36	50,0	50,5	0,560
37	49,0	49,5	0,560
38	48,0	48,5	0,560
39	47,0	47,6	0,560
40	46,0	46,6	0,560
41	45,0	45,6	0,560
42	44,1	44,6	0,560
43	43,1	43,6	0,561
44	42,1	42,7	0,561
45	41,1	41,7	0,562
46	40,1	40,7	0,563
47	39,2	39,7	0,564
48	38,2	38,8	0,566
49	37,2	37,8	0,568
50	36,3	36,9	0,570
51	35,3	35,9	0,573
52	34,4	34,9	0,577
53	33,4	34,0	0,582
54	32,5	33,0	0,588
55	31,5	32,1	0,596
56	30,6	31,2	0,605
57	29,6	30,2	0,616
58	28,7	29,3	0,629
59	27,8	28,4	0,645
60	26,8	27,5	0,659
61	25,9	26,6	0,672
62	25,0	25,7	0 682
63	24,1	24,8	0,690
64	23,2	23,9	0,695
65	22,3	23,0	0,697
66	21,5	22,2	0,696

Z porovnania očakávanej dĺžky života zamestnancov v činnej službe (18 až 66 rokov[10]) v roku 2013 a v roku 2018 vyplýva obmedzený nárast očakávanej dĺžky života.

Z tabuľky očakávanej dĺžky života pre mužov z roku 2018 vyplýva veľmi obmedzený nárast očakávanej dĺžky života v rozsahu od 0,078 roka (28 dní) v mladšom aktívnom veku do 0,184 roka (2 mesiace, 6 dní) v bežnom dôchodkovom veku.

Z tabuľky očakávanej dĺžky života pre ženy z roku 2018 vyplýva obmedzený nárast očakávanej dĺžky života v rozsahu od 0,559 roka (6 mesiacov, 24 dní) v mladšom aktívnom veku do 0,697 roka (8 mesiacov, 14 dní) vo veku odchodu do dôchodku.

Z vývoja v tabuľke očakávanej dĺžky života v EÚ v priemere vyplýva obmedzený nárast očakávanej dĺžky života zamestnancov inštitúcií, t. j. 4 mesiace v mladšom veku a 5 mesiacov v bežnom dôchodkovom veku.

5. VÝVOJ V ČLENSKÝCH ŠTÁTOCH

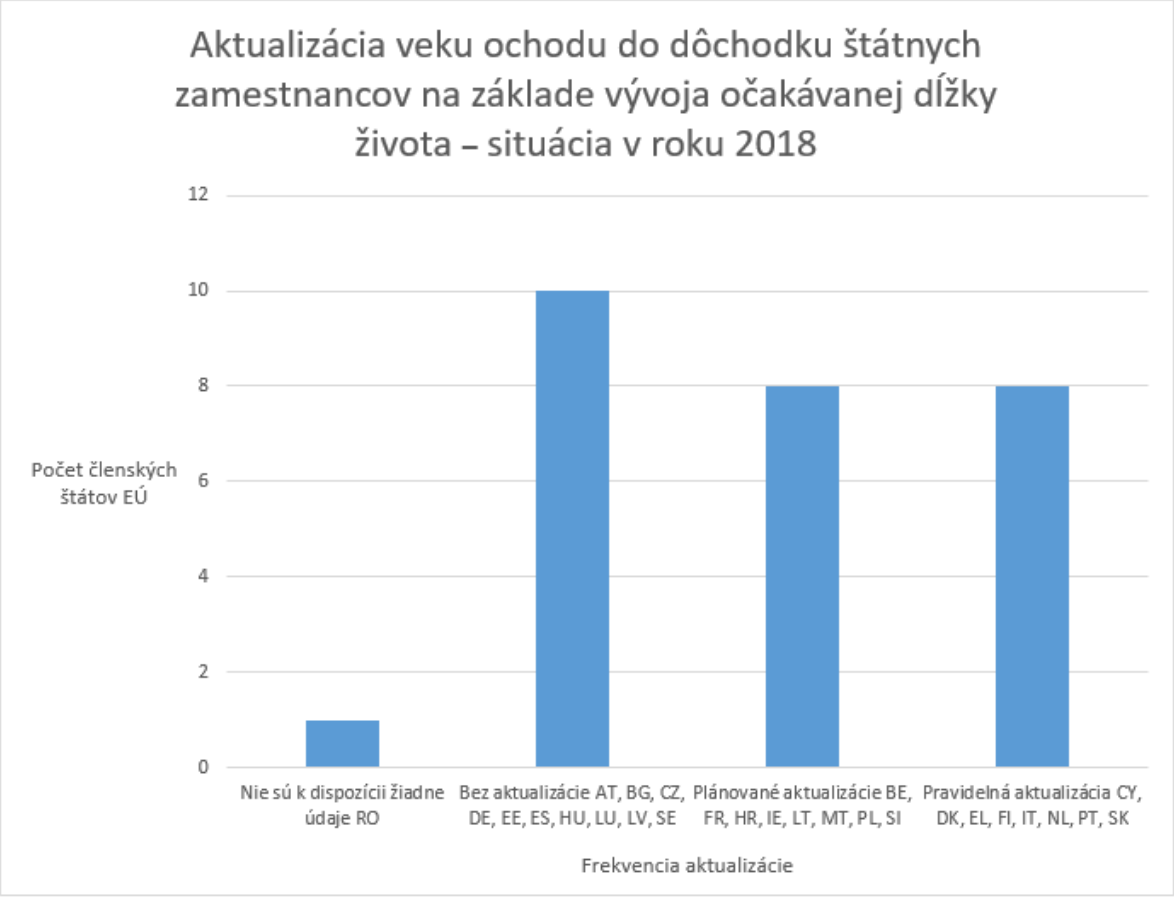
Okrem hodnotenia v bode 3 a bode 4 tejto správy Komisia zvážila aj vývoj v systémoch dôchodkového zabezpečenia členských štátov.

[10] Treba uviesť, že podľa článku 52 služobného poriadku je možné pracovať až do veku 67 rokov (ak je to odôvodnené v záujme služby) a veku 70 rokov (výnimočne).

5.1. Aktualizácia veku odchodu do dôchodku na základe vývoja očakávanej dĺžky života

Vo väčšine členských štátov sa vek odchodu do dôchodku aktualizuje, pravidelne alebo jednorazovo, s cieľom zohľadniť vývoj očakávanej dĺžky života.

Na základe informácií poskytnutých odpovedajúcimi členskými štátmi v rámci pracovnej skupiny pre článok 83 boli medzi členskými štátmi identifikované rôzne metódy, pokiaľ ide o postup aktualizácie veku odchodu do dôchodku na základe vývoja očakávanej dĺžky života.

5.2. Pozorovaný vývoj v systémoch dôchodkového zabezpečenia členských štátov

V dôsledku globálnej finančnej krízy mnohé krajiny prijali opatrenia na zlepšenie finančnej udržateľnosti svojich systémov dôchodkového zabezpečenia. Konkrétne v súlade so systémom reforiem v čase krízy a po kríze pozorovaným v správach o primeranosti dôchodkov za roky 2015 a 2018 kľúčovým záujmom dôchodkových reforiem počas referenčného obdobia bolo aj naďalej zlepšenie udržateľnosti dôchodkov. To sa väčšinou vykonalo upravením dĺžky trvania dôchodku podľa očakávanej dĺžky života. Rôzne členské štáty to však vykonali z rozdielnych východiskových pozícií, s rôznymi úrovňami ambícií a rôznym dôrazom na pohlavie[11]. V roku 2020 je vo veľkej väčšine členských štátov vek odchodu dôchodku nižší ako vek odchodu do dôchodku zamestnancov EÚ.

Niektoré nedávne dôchodkové reformy sa okrem toho zamerali na uvoľnenie vekových požiadaviek na poberanie dôchodku, zvýšenie dôchodkových dávok vrátane dôchodkov

[11] Európska komisia a Výbor pre sociálnu ochranu, *Správa o primeranosti dôchodkov z roku 2018*, strany 101 – 102.

v prvom pilieri a rozšírenie dôchodkového krytia[12]. V niektorých prípadoch sa vplyv uzákonených reforiem pozastavil alebo oddialil (napr. uplatňovanie „indexu pre valorizáciu dôchodkov“ a faktora udržateľnosti) alebo sa vytvorili nové dočasné možnosti pre predčasný odchod do dôchodku[13]. V iných prípadoch sa dynamika reforiem v dôsledku finančnej krízy v rokoch 2008 – 2012 v poslednom čase oslabila a v niekoľkých členských štátoch boli dokonca už uzákonené reformy zvrátené. V niektorých prípadoch sa znovu zaviedol nižší vek odchodu do dôchodku pre ženy a mužov.

Okrem toho dlhodobé prognózy oznámené väčšinou členských štátov nepredpokladajú zvyšovanie veku odchodu do dôchodku nad hranicu 66 rokov skôr než v roku 2030[14].

Napokon sa zdá, že v niekoľkých členských štátoch boli nedávno prijaté pružné pravidlá odchodu do dôchodku, zamerané na uľahčenie dlhšieho pracovného života a uľahčenie prechodu do dôchodku, vrátane pružných foriem prechodu zo zamestnania na úplný dôchodok[15].

ZÁVERY

1. Od roku 2014 niektoré členské štáty zvýšili bežný vek odchodu do dôchodku platný pre ich zamestnancov ústrednej štátnej správy. Ešte na konci roku 2018 bol vo viac ako 89 % odpovedajúcich členských štátov bežný vek odchodu do dôchodku rovnaký alebo nižší ako zákonný vek odchodu do dôchodku pre zamestnancov EÚ vo výške 66 rokov.
2. Z vývoja v tabuľkách očakávanej dĺžky života v EÚ, založených na metodike zodpovedajúcej najlepším poistno-matematickým postupom, vyplýva veľmi obmedzený priemerný nárast očakávanej dĺžky života zamestnancov inštitúcií počas referenčného obdobia.
3. Vzhľadom na pozorovaný vývoj veku odchodu do dôchodku v ústrednej štátnej správe jednotlivých štátov a na obmedzený nárast očakávanej dĺžky života zamestnancov EÚ sa súčasný vek odchodu do dôchodku pre zamestnancov EÚ vo výške 66 rokov hodnotí ako vhodný a zodpovedá najvyšším normám, ktoré sa uplatňujú vo vnútroštátnej verejnej službe členských štátov.
4. Uvedené hodnotenie potvrdzuje aj analýza vývoja v členských štátoch. Vek odchodu do dôchodku pre zamestnancov EÚ patrí aj naďalej medzi najvyššie vekové hranice, ktoré sa uplatňujú, v porovnaní s tými, ktoré platia vo vnútroštátnych systémoch dôchodkového zabezpečenia členských štátov. Z posledného vývoja okrem toho vyplýva trend zvrátenia niektorých minulých rozhodnutí o zvýšení bežného veku odchodu do dôchodku.
5. V tejto fáze preto neexistujú dôvody na predloženie návrhu na zmenu zákonného veku odchodu do dôchodku vo výške 66 rokov podľa článku 77 služobného poriadku.

---

[12] OECD, *Pensions at a Glance 2019* (Stručný prehľad o dôchodkoch z roku 2019). Vo svojich záveroch k osobitnej správe Európskeho dvora audítorov č. 15/2019 s názvom „Vykonávanie personálneho reformného balíka z roku 2014 v Komisii – Veľké úspory, ale nie bez následkov pre zamestnancov“ z 8. júna 2020, 8635/20, Rada vyzvala Komisiu, aby sledovala vývoj skutočného veku odchodu do dôchodku, pričom použije aktuálne porovnávacie údaje týkajúce sa systémov dôchodkového zabezpečenia členských štátov s použitím štúdie OECD *Pension at glance* (Stručný prehľad o dôchodku).

[13] Európska komisia a Výbor pre hospodársku politiku, *Správa o starnutí obyvateľstva z roku 2021*, základné predpoklady a metodiky prognóz, strana 35.

[14] Európska komisia a Výbor pre sociálnu ochranu, *Správa o primeranosti dôchodkov z roku 2018*, strana 126, tabuľka 10.

[15] Európska komisia a Výbor pre sociálnu ochranu, *Správa o primeranosti dôchodkov z roku 2018*, strana 103.